

Nytt om navn

ODD KILDAHL-ANDERSEN

Harstad

TIDLIGERE KOLLEGER VED HORTEN SYKEHUS

Svein Ræder

Svein Ræder døde 15. mars 2001 etter lengre tids sykdom. Han ble født i Leinstrand 1. desember 1930, men vokste opp i Vadsø. Krigsårene i Øst-Finnmark gav sterke og varige inntrykk, noe som bandt ham til Nord-Norge for alltid. Han ble cand.med. i Oslo i 1956, godkjent spesialist i indremedisin i 1966 og i hjertesykdommer i 1972. Spesialistutdanningen fikk han ved sykehusene på Stord, i Arendal og ved Haukeland Sykehus.

Hans sterke bånd til Nord-Norge gjorde at han i 1969 valgte å dra fra Bergen til Harstad sykehus, hvor han ble avdelingsoverlege og eneste spesialist ved medisinsk avdeling. Frem til 1974 hadde han stort sett kontinuerlig vakt og måtte være tilgjengelig. Det var ikke alltid mulighet for ferie, og familien måtte av og til avvikle ferien alene.

Svein Ræder var en sjeldent god kliniker som behersket den generelle indremedisin til fulle. Han opptrådte alltid rolig og behersket i enhver situasjon, og han ble svært avholdt av pasientene. Hans evne til kommunikasjon med pasienter var spesiell, og han var alltid lydhør overfor det pasientene hadde å fortelle. Som det filosofisk anlagte menneske og medmenneske han var, betydde han svært mye for medarbeidere og miljø. Mange av hans utsagn huskes og benyttes flittig. Han ble et forbilde for de turnusleger og assistentleger ved avdelingen, og han hadde en egen evne til å få folk til å trives og dra lasset sammen også når arbeidspresset periodevis syntes uoverkommelig. Mange er de leger som sier at tiden hos Svein Ræder var den beste de har hatt som leger. Han tok vare på sine medarbeidere og var usedvanlig lojal mot sine underordnede, noe som har gitt en enorm «lakseeffekt». Det har ført til at seks av dagens sju overleger har vært assistentleger hos ham.

Hans navn vil likevel først og fremst være knyttet til arbeidet med å bygge nytt sykehus i Harstad. Da Svein Ræder kom til byen, var det gamle sykehuset nedslitt, trangt og umoderne, og planene for bygging av nytt sykehus var klare. Han ble medlem av plankomiteen og senere byggekomiteen. Imidlertid var det sterke krefter som var imot ny bygningsmasse, fordi et nytt sykehus i Harstad kunne føre til mindre ressurser til det nye sykehuset i Tromsø. Svein Ræder var imidlertid en meget skarp analytiker og med fortid som major i Forsvaret visste han til enhver tid hvem motstanderen var og hvor den befant seg og valgte skyts og siktemål etter det. Hans innsats og utholdenhet bidro til at det i 1976 stod et rommelig og velutstyrt nytt sykehus innflyttingsklart på Kårbøjordet.

Svein Ræder elsket den nordnorske naturen, og han benyttet seg flittig av den. Han var ivrig medlem av byens turlag. Best likte han seg på en eller annen fjelltopp på Hinnøya. Han var svært glad i litteratur og leste mye, spesielt historie og politikk og var derfor en meget kunnskapsrik person som hadde forutsetninger for å delta i enhver diskusjon.

Han ble pensjonist i 1995. For tre år siden ble han rammet av uheldredelig sykdom, men han bar sin sykdom med ro og vitalitet. Hans livsbetraktninger som vi tidligere så mange ganger beundret ham for, ble ikke færre og omfattet etter hvert alle livets dimensjoner. Våre tanker og medfølelse går til hans kone Kirsten som var en uløselig del av hans liv, barna Tone, Svein og Guttorm og barnebarn. Vi lyser fred over Svein Ræders minne.

Norman Kollevold

En god venn og kollega er brått og uventet gått bort. Norman Kollevold ble født i New York 26. oktober 1929, men vi forbinder han med det blide Sørlandet som var hans egentlige bakgrunn. Han tok medisinsk embetseksamen i 1954 og ble godkjent spesialist i generell kirurgi i 1963. Etter en allsidig kirurgisk karriere kom han til Horten sykehus som avdelingsoverlege ved kirurgisk avdeling i 1975.

Hans store faglige dyktighet og menneskelige egenskaper ble til stor nytte for Horten sykehus og for pasientene som møtte ham. Norman var først og fremst en god kliniker og en glimrende kirurg. Dertil hadde han en varm medmenneskelighet i sitt møte med pasientene. Han var elsket både av pasienter og av medarbeidere. Han hadde en lun og fin humor, og var kjent for sine gode taler både til hverdag og fest.

Norman var ydmyk i sin gjerning. Han snakket ikke i utide, men når han hadde noe å fremføre, ble han lyttet til. Han hadde en naturlig autoritet og var en god leder. Han var administrasjonssjef ved Horten sykehus fra 1977 til 1990. Vi som var hans kolleger, anerkjente ham uten videre som en ener blant likemenn. Det skulle vise seg at det ble mange tunge oppgaver Norman måtte løse ved Horten sykehus gjennom.

Først kom den store ombyggingen og oppussingen av Horten sykehus i 1986. Æren for at det ble så bra som det ble, må for en stor del tilskrives Norman og hans nærmeste stab. Da denne vanskelige perioden var over, fremstod sykehuset som vakkert og funksjonelt. Norman avsluttet sitt arbeid med et engasjement ved Sandefjord sykehus. Dette varte frem til han gikk av ved fylte 70 år høsten 1999.

Det lå imidlertid ikke for Norman å legge inn årene. Han var glad i sitt arbeid og ville fortsette å bruke sine store kunnskaper da Nordre Vestfold Industriforening bad om hans tjenester. Han arbeidet som bedriftslege helt frem til sin brå og altfor tidlige død. Vi har mistet en gode venn og dyktig kollega.

Våre tanker går til Greta som har mistet sin kjære mann og deres to barn Anne Sofie og Nils Henrik samt øvrige familie.

Publisert: 20. mai 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 8. september 2026.